

BIULETYN SAMORZĄDOWY Gminy Bystra-Sidzina

bezpłatny miesięcznik

www.bystra-sidzina.pl

Nr 9(137) wrzesień 2023, ISSN 2353-3803

nakład 1 000 egz.

W numerze m.in.:

Wybory do Małopolskiej Izby Rolniczej

24 września 2023 roku odbyły się wybory do rad powiatowych izb rolniczych na kolejną 4-letnią kadencję, obejmującą lata 2023-2027. W Okręgu Wyborczym nr 116, obejmującym obszarem gminę Bystra-Sidzina, członkiem Rady Powiatowej w Suchej Beskidzkiej została pani Janina Totoś.

Więcej na str. 8-9

Kolejne inwestycje zakończone

W Bystrej Podhalańskiej mieszkańcy już mogą korzystać z wyremontowanej drogi rolnej „Na Pańskim”. W Sidzinie natomiast, zakończono modernizację kotłowni, która będzie zaopatrywała w ciepło budynek Ośrodka Zdrowia oraz Przedszkola Publicznego.

Więcej na str. 6-7

Zmiany kadrowe w GOPS

Zmiany kadrowe w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bystrej Podhalańskiej, związane są z przejściem na emeryturę pani Krystyny Nędzy - dotychczasowej, długoletniej kierownik tej placówki.

Więcej na str. 5

XLVIII sesja Rady Gminy Bystra-Sidzina

Podczas wrześniowego posiedzenia Rady Gminy Bystra-Sidzina obecny był Wojewoda Małopolski, pan Łukasz Kmita. W trakcie obrad wybrano także ławnika do Sądu Rejonowego w Suchej Beskidzkiej.

Więcej na str. 2-5

Chór Vox Cordis z nagrodą festiwalową

W sobotę 30 września, w Tarnowie odbył się VII Ogólnopolski Festiwal Muzyki Chóralnej "Sacra Ecclesia Cantio", w którym swoje umiejętności wokalne zaprezentował Chór Vox Cordis z Bystrej Podhalańskiej.

Więcej na str. 9-10

Informacja Wójta Gminy Bystra-Sidzina o podejmowanych decyzjach w okresie od 1 września 2023 r. do 30 września 2023 r.

W wymienionym okresie oprócz zarządzeń w sprawie zmiany w planie finansowym Gminy Bystra-Sidzina i zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina, wójt wydał zarządzenia w sprawach:

1. powołania Komisji Kontrolującej Gminną Bibliotekę Publiczną w Sidzinie, do przeprowadzenia czynności kontrolnych, zgodnie z planem kontroli zarządczej przeprowadzanej w 2023 r. w jednostkach organizacyjnych Gminy Bystra-Sidzina,

2. powołania komisji przetargowej do przeprowadzenia postępowania przetargowego zadania: Modernizacja infrastruktury drogowej Gminy Bystra-Sidzina,

3. powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Bystra-Sidzina.

4. powołania Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrej Podhalańskiej,

5. udzielenia pełnomocnictwa Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrej Podhalańskiej,

6. udzielenia upoważnienia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrej Podhalańskiej,

7. przekazania majątku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrej Podhalańskiej.

W wymienionym okresie wójt zawarł następujące umowy:

1. dwie umowy na zwrot kosztów przejazdu dziecka niepełnosprawnego do specjalnego ośrodka, prywatnym samochodem, zawarte z osobami fizycznymi,

2. darowizna namiotu o wymiarach 250x250 cm o wzmocnionej konstrukcji aluminiowo-stalowej, zawarta ze stowarzyszeniem Gospodyń „Sidzinianki”,

3. na wykonanie opracowania pn. „Ocena aktualności studium i planów miejscowych zagospodarowania

przestrzennego Gminy Bystra-Sidzina”, zawarta z firmą Smart Community” Sp. z o.o.

4. na remont drogi powiatowej 1683K w miejscowości Sidzina, na odcinku I w km od 6+540,00 do km 6+690,00, na odcinku II w km 6+614 do km 7-010,00, zawarta z Powiatem Suskim,

5. na dofinansowanie budowy przydomowej oczyszczalni ścieków, ze środków budżetu gminy Bystra-Sidzina, zawarta z osobą fizyczną,

6. na remont drogi gminnej nr 440227K w miejscowości Bystra Podhalańska w km 0+000 do 9 km 0+737 , zawarta z F.U.H. KOMBUD,

7. 4 umowy na udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie wymiany niskowydajnego i nieekologicznego kotła na paliwa stałe, na nowoczesny i ekologiczny kocioł, zawarte z osobami fizycznymi,

8. na pełnienie nadzoru inwestorskiego w trakcie realizacji zadania remontu drogi gminnej nr 440227K w miejscowości Bystra Podhalańska, zawarta z Janem Pyka,

9. 7 umów na sprawowanie opieki nad dziećmi podczas przejazdu na basen w Suchej Beskidzkiej, pobytu na basenie oraz powrotu do szkoły, w ramach programu „Już pływam”, zawarte z osobami fizycznymi,

10. 3 umowy na prowadzenie zajęć nauki pływania przez instruktorów, w ramach projektu „Już pływam” zawarte z osobami fizycznymi,

11. na przewóz dzieci na basen do Suchej Beskidzkiej w ramach projektu „Już pływam”, zawarta z firmą Raptrans Bronisław Rapacz,

12. na korzystanie przez uczniów Szkół Podstawowych z terenu gminy Bystra-Sidzina z zajęć nauki pływania w ramach projektu „Już pływam” na basenie w Suchej Beskidzkiej, zawarta z Powiatem Suskim. (A.N.)

Relacja z XLVIII sesji Rady Gminy Bystra-Sidzina

XLVIII sesja Rady Gminy odbyła się 21 września 2023 r. W posiedzeniu uczestniczył Wojewoda Małopolski, pan Łukasz Kmita.

Podczas wystąpienia, wojewoda podziękował wójtowi i pracownikom gminy za sprawność działania w zakresie prac związanych z przygotowaniem i rozliczeniem wniosków o dofinansowanie środkami rządowymi, inwestycji realizowanych na terenie gminy. Podkreślił, że Program Inwestycji Strategicznych, daje mniejszym samorządom możliwość pozyskania dużych środków na inwestycje. W ramach programu Polskiego Ładu gmina pozyskała ok. 7 mln zł, które przeznaczone zostały m.in. na infrastrukturę drogową. Wojewoda pogratulował

rozpoczętej inwestycji budowy hali sportowej w Bystrej Podhalańskiej i wyraził nadzieję, że będzie ona wykorzystywana nie tylko w czasie zajęć lekcyjnych, ale również w godzinach popołudniowych. Poinformował także o działaniu otwartego w Suchej Beskidzkiej punktu paszportowego, zlokalizowanego w Starostwie Powiatowym. Wojewoda, poruszył również temat sygnalizowanej chęci wykorzystania na inwestycje gminne terenu, zlokalizowanego w centrum Bystrej Podhalańskiej, będącego w zarządzie Lasów Państwowych. Wyjaśnił, że obecnie obowiązujące przepisy nie pozwalają na sprzedaż lub przekazanie terenu gminie, choć były przypadki, gdzie samorządy dokonywały zamiany z Lasami Państwowymi nieruchomościami, celem ich efektywniejszego wykorzystania na potrzeby inwestycyjne. Proces pozyskania gruntów jest trudny i długotrwały. W dalszej części wystąpienia, Wojewoda pogratulował pozyskania środków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na renowację i konserwację zabytkowych kapliczek. Zaznaczył również przywiązanie do tradycji i kultury, która jest mocno widoczna na terenie powiatu suskiego, a co się z tym wiąże potrzeby promocji i wspierania lokalnych zespołów i organizacji regionalnych.

W wystąpieniu, wojewoda podkreślał znaczenie rządowego wsparcia dla samorządów w wykorzystywaniu potencjału danego terenu, poprzez realizację inwestycji, które są odpowiedzią na lokalne potrzeby.

Głos podczas posiedzenia zabrał również radny powiatowy, pan Marek Drobny. Poinformował, że wnioski kierowane przez radnych gminy, zostały przekazane do Starostwa Powiatowego. W odpowiedzi na interpelację złożoną na sesji Rady Powiatu Suskiego w dniu 31.08.2023 r. radny uzyskał informację, że wykonanie chodnika w ciągu mostu na rzece Skawa, wymaga przebudowy obiektu, a także uzyskania pozwolenia na budowę. Przedmiotowy obiekt inżynierski z uwagi na rok powstania i okres eksploatacji w ocenie Starostwa Powiatowego będzie wymagał pełnej przebudowy w okresie kolejnych 5 lat.

W dalszym punkcie obrad przyjęto uchwały w sprawach:

1) zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bystra-Sidzina na lata 2023-2026.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Bystra-Sidzina w roku 2023 dochody budżetu zwiększono o kwotę 1 830 411,58 zł; wydatki budżetu zwiększono o kwotę 59 821,30 zł; deficyt oraz przychody budżetu zmniejszono o kwotę 1 770 590,28 zł. natomiast w zakresie roku 2024 dochody budżetu zwiększono o kwotę 1 553 449,98 zł; wydatki budżetu zwiększono o kwotę 1 583 800,00 zł; deficyt oraz przychody budżetu zwiększono o kwotę 30 350,02 zł.

W wykazie przedsięwzięć Gminy Bystra-Sidzina

w przedsięwzięciu „Modernizacja infrastruktury drogowej w Gminie Bystra-Sidzina w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych” realizowanym w latach 2023-2024 zwiększono łączne nakłady finansowe o kwotę 400 000,00 zł oraz ustalono nowe limity wydatków w roku 2023 w wysokości 1 230 000,00 zł i w roku 2024 w wysokości 2 870 000,00 zł. W przedsięwzięciu „Nadzór inwestorski nad modernizacją infrastruktury drogowej w Gminie Bystra-Sidzina”, realizowanym w latach 2023-2024 zwiększono łączne nakłady finansowe o kwotę 10 000,00 zł oraz ustalono nowe limity wydatków w roku 2023 w wysokości 21 000,00 zł i w roku 2024 w wysokości 49 000,00 zł. Ponadto wprowadzono przedsięwzięcia realizowane w latach 2023-2024 w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków o łącznych nakładach finansowych oraz z limitami wydatków w 2024 roku w wysokości 620 000,00 zł na pełną konserwację 5 kapliczek przydrożnych.

2) zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na rok 2023.

W podjętej uchwale plan dochodów budżetu Gminy Bystra-Sidzina na 2023 rok zwiększono o kwotę 1 199 332,28 zł. Zmiana dotyczyła zmniejszenia w rozdziale „Drogi publiczne gminne” dochodów o kwotę 1 018 288,00 zł, w związku ze zmniejszeniem dochodów bieżących o kwotę 72 288,00 zł z tytułu środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na dofinansowanie zadania pn. Remont drogi gminnej w Bystrej Podhalańskiej oraz zmniejszeniem dochodów majątkowych o kwotę 946 000,00 zł z tytułu środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na dofinansowanie zadania pn. Modernizacja infrastruktury drogowej Gminy Bystra-Sidzina. Ponadto, na podstawie pisma Ministra Finansów, zwiększono dochody bieżące o kwotę 19 030,00 zł ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na zwiększony odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli w roku 2023. Wprowadzono także dochody bieżące w kwocie 2 189 208,00 zł z tytułu dodatkowych środków na uzupełnienie dochodów gmin. Na podstawie pisma Wojewody Małopolskiego wprowadzono dochody majątkowe w kwocie 9 382,28 zł z tytułu zwrotu gminie części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2022 roku.

Plan wydatków budżetu Gminy Bystra-Sidzina na 2023 rok zmniejszono o kwotę 571 258,00 zł. Zmiany te wiązały się ze zmniejszeniem wydatków o kwotę 72 288,00 zł z przeznaczeniem na zadanie pn. Remont drogi gminnej w miejscowości Bystra Podhalańska w ramach środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz o kwotę 525 000,00 zł z przeznaczeniem na zadanie pn. Modernizacja infrastruktury drogowej Gminy Bystra-Sidzina w ramach środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. W podjętej uchwale zwiększono wydatki bieżące o kwotę 19 030,00 zł na zwiększony odpis na zakładowy fundusz świadczeń

socjalnych dla nauczycieli w roku 2023 w ramach środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej. Zwiększono także wydatki bieżące o kwotę 7 000,00 zł na dotację podmiotową z budżetu dla Gminnego Ośrodka Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu Bystra-Sidzina w Sidzinie.

Przychody budżetu Gminy Bystra-Sidzina z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych zmniejszono o kwotę 1 770 590,28 zł.

3) wynajmu lokalu użytkowego mieszczącego się w budynku mienia komunalnego nr 362 w Sidzinie, przeznaczonego na potrzeby Filii Banku Spółdzielczego w Jordanowie.

W związku ze złożonym wnioskiem o przedłużenie umowy najmu lokalu użytkowego mieszczącego się w budynku 362 w Sidzinie, przeznaczonego na potrzeby Filii Banku Spółdzielczego w Jordanowie, Rada Gminy wyraziła zgodę na zawarcie umowy najmu. Umowa zawarta zostanie na czas nieoznaczony.

4) wynajmu lokalu użytkowego mieszczącego się w budynku mienia komunalnego nr 1230 w Sidzinie, przeznaczonego pod działalność handlową.

W związku z planowanym wynajmem lokalu, zakupionego od Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska, mieszczącego się w budynku 1230 w Sidzinie, na prowadzenie działalności handlowej, Rada Gminy wyraziła zgodę na zawarcie umowy najmu. Planuje się, by okres umowy zawarty był na czas 10 lat, z przedsiębiorcą, który złoży najkorzystniejszą ofertę.

5) wyrażenia zgody na nabycie na rzecz Gminy Bystra-Sidzina nieruchomości.

Rada Gminy wyraziła zgodę na nabycie na rzecz gminy działki ewid. nr 17511/22 położonej w Sidzinie, będącej już pasem drogowym, co pozwoli na rozwiązanie sytuacji aktualnego użytkowania przez gminę oraz mieszkańców w rejonie Wielkiej Polany oraz Polany Stasinka - poprawi dostępność mieszkańców do swoich gospodarstw.

6) wyrażenia zgody na zamianę nieruchomości.

Rada Gminy wyraziła zgodę na zamianę działki ewid. nr: 17511/20 o powierzchni 0,0244ha (stanowiącej na gruncie drodze) za działki ewid. nr 17516/30 o łącznej powierzchni 0,0378 ha, co pozwoli na rozwiązanie sytuacji aktualnego użytkowania przez gminę oraz mieszkańców w rejonie Wielkiej Polany oraz Polany Stasinka oraz poprawi dostępność mieszkańców do swoich gospodarstw. Zamiana nie pozbawi właścicieli sąsiadujących nieruchomości dostępu do drogi publicznej. Z uwagi na nierówną wartości zamienianych nieruchomości zastosowana zostanie dopłata na rzecz gminy.

7) przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych pomników przyrody.

Podjęta uchwała dotyczy przeprowadzenia prac, mających obejmować dwa dęby, w związku z potrzebą poprawy ogólnego stanu zdrowotnego drzew pomnikowych i ich zachowania w formie nie stwarzającej

zagrożenia dla ludzi i mienia. Jeden zlokalizowany w Bystrzej Podhalańskiej, a drugi w Sidzinie. Przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych na pomnikach przyrody wymaga wcześniejszego uzgodnienia z organem, który ustanowił tę formę ochrony. Prace pielęgnacyjne pomników przyrody zostaną przeprowadzone w oparciu o opinię dendrologiczną.

Podczas posiedzenia Rada Gminy Bystra-Sidzina przeprowadziła proces wyboru ławnika do Sądu Rejonowego w Suchej Beskidzkiej. Procedura, miała na celu wskazanie odpowiedniej osoby do pełnienia tej istotnej roli i przeprowadzona została z respektem dla procedury wyborczej.

Zespół ds. zaopiniowania kandydatów na ławników, został powołany uchwałą Nr XLVI/350/23 Rady Gminy Bystra-Sidzina z dnia 29 czerwca 2023 r. dokonał analizy zgłoszenia kandydatki na ławnika na posiedzeniu w dniu 16 sierpnia 2023 r. pod kątem spełnienia wymogów ustawowych określonych w art. 158 i art. 159 ustawy.

Kandydatura pani Ewy Stokłosa, zgłoszona przez Stowarzyszenie „Tradycja i Natura” spełnia wymogi określone w ustawie. Stowarzyszenie to, od dawna angażuje się w różnorodne inicjatywy na rzecz lokalnej społeczności, dlatego też rekomendacja pani Ewy Stokłosa była naturalnym krokiem w kierunku wyboru osoby o wysokich kompetencjach i zaangażowaniu. Jak wskazała sama pani Ewa, motywem jej kandydowania na ławnika jest umiejętność realnego i sprawiedliwego oceniania zaistniałej sytuacji oraz zainteresowanie przepisami prawa.

W wyniku tajnego głosowania zdecydowano o wyborze pani Ewy Stokłosa na ławnika do Sadu Rejonowego w Suchej Beskidzkiej na okres kadencji 2024-2027. Jest to osoba o nienaganej reputacji i doświadczeniu, które pozwolą jej odpowiednio wykonywać powierzone obowiązki, współdecydować w wielu aspektach orzekania i działać na rzecz praworządności i sprawiedliwości.

Ewa Stokłosa

W dalszej części posiedzenia Radny Stanisław Kordel – Przewodniczący Komisji Rewizyjnej poinformował, że w dniu 12 września przeprowadzona została kontrola wybranej jednostki organizacyjnej – Gminnej Biblioteki

Publicznej w Sidzinie oraz filii w Bystrej Podhalańskiej z działalności za rok 2022 oraz 2023 do czasu kontroli.

Podczas kontroli wypracowano wnioski:

- Zespół kontrolny stwierdza, że kontrolowane jednostki prowadzą działalność zgodnie ze statutem.

- Należy w przyszłości rozważyć zmianę siedziby Gminnej Biblioteki Publicznej w Sidzinie z uwagi na brak dostosowania lokalu dla osób niepełnosprawnych.

- Organizacja pracy jednostek powinna uwzględniać zastępstwa pracownicze, aby zapewnić ciągłość pracy biblioteki, w razie przebywania pracownika na urlopie lub zwolnieniu lekarskim.

- Sugeruje się zmianę czasu pracy bibliotek, aby umożliwić korzystanie ze zbiorów przez młodzież ze szkół średnich i osoby pracujące zawodowo, poprzez ustalenie godzin otwarcia bibliotek w godz. 12:00-20:00 przynajmniej raz w tygodniu.

- Zaleca się organizowanie różnych form promocji czytelnictwa, w celu zainteresowania i zwiększenia liczby czytelników.

Podczas obrad wojewoda dyskutował i udzielał wyjaśnień na zapytania składane przez radnych w zakresie

planowanej gazyfikacji terenu gminy Bystra-Sidzina. Po zakończeniu posiedzenia, wojewoda udał się na wizytację inwestycji realizowanych przez gminę z udziałem środków rządowych w Szkole Podstawowej im. św. Jana Kantego w Bystrej Podhalańskiej oraz terenie do niej przylegającym. Odwiedzono niedawno oddany do użytku skatepark, boiska sportowe, kotłownię na zrębkę, wyremontowaną kuchnię szkolną, oraz trwającą obecnie budowę hali sportowej.(A.N.) Fot. A. Nieużytek

Zmiany kadrowe w GOPS

27 września 2023 r. długoletni Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrej Podhalańskiej, pani Krystyna Nędza, zakończyła swoją pracę zawodową i przeszła na w pełni zasłużoną emeryturę. Wójt gminy Bystra-Sidzina, pan Stanisław Tempka oraz Przewodniczący Rady Gminy Bystra-Sidzina, pan Krzysztof Drobny, wspólnie z pracownikami Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, złożyli na ręce pani Krystyny kwiaty oraz serdeczne podziękowania za długoletnią, sumienną pracę. Nie zabrakło ciepłych słów i wspomnień. Pani Krystyna Nędza w swoim ponad 40-letnim stażu pracy zawodowej przez 30 lat kierowała Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bystrej Podhalańskiej. Od podstaw budowała jednostkę gminną, służąc swoją wiedzą i doświadczeniem pracownikom ośrodka oraz potrzebującym mieszkańcom. Podczas

spotkania ze wzruszeniem podziękowała wszystkim za życzenia i wieloletnią harmonijną współpracę.

Dotychczasowej pani kierownik dziękujemy za poświęcenie, lojalność oraz pracę. Życzymy zdrowia, optymizmu i wszelkiej pomyślności w tym nowym rozdziale życia.

28 września 2023 r. w wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego, wójt gminy Bystra-Sidzina, powołał na stanowisko Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrej Podhalańskiej panią Jadwigę Siepak. Posiada ona 17-letnie doświadczenie zawodowe w pracy socjalnej. Gratulujemy i życzymy nowej pani kierownik zawodowych sukcesów, satysfakcji, udanych inicjatyw i celnych decyzji zawodowych oraz owocnej współpracy z pracownikami i społecznością lokalną.

Jadwiga Siepak

Krystyna Nędza

Remont drogi rolnej „Na Pańskim”

Na podstawie umowy zawartej pomiędzy Województwem Małopolskim, a Gminą Bystra-Sidzina nr VI/1/RO/23 w sprawie przekazania środków na modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych na realizację zadania pn.: „Remont drogi rolnej Na Pańskim w Bystrzej Podhalańskiej w km 0+470 do 0+700 w miejscowości Bystra Podhalańska”, na zlecenie Gminy Bystra-Sidzina wykonany został odcinek drogi o nawierzchni bitumicznej długości 230,00 mb.

W ramach remontu wykonane zostały następujące prace:

- roboty ziemne,
- wyrównanie istniejącej podbudowy mieszanką mineralno-bitumiczną,
- skropienie nawierzchni drogowej asfaltem,

- wykonywanie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych (warstwa wiążąca gr. 5 cm),
- wykonywanie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych (warstwa ścieralna gr. 4 cm),
- obsypywanie krawędzi jezdni tłuczniem,
- wodospust z kratą stalową.

W wyniku remontu nastąpiła poprawa standardu oraz parametrów technicznych drogi. Realizacja zadania ma za zadanie zwiększenie bezpieczeństwa jej użytkowników, poprzez poprawę równości szorstkości jezdni i wzmocnienie korpusu drogi.

Remont drogi ukończony został 10.08.2023 r.

Całkowita wartość zadania wyniosła: 114 379,24 zł, w tym dotacja Województwa Małopolskiego 43 316,00 zł. (B.M.) Fot. B. Małek

Przebudowa kotłowni zakończona

21 września 2023 r. dokonano końcowego odbioru robót budowlanych, realizowanych w ramach zadania pn.: „Obniżenie niskiej emisji w gminie Bystra-Sidzina poprzez przebudowę kotłowni węglowej na biomasową opalaną zrębkami drzewnymi”.

Głównym celem zadania, była zmiana zaopatrzenia budynków użyteczności publicznej, tj.: Ośrodka Zdrowia oraz Przedszkola Publicznego, zlokalizowanych w centrum miejscowości Sidzina, poprzez zmianę sposobu

wytwarzania energii cieplnej.

Zmiana ta polegała na:

- modernizacji istniejącej kotłowni na nowoczesną biomasową pracującą w układzie automatycznym;
- budowie 1 odcinka sieci ciepłowniczej;
- modernizacji układu hydraulicznego w budynku Ośrodka Zdrowia oraz Przedszkola Samorządowego;
- instalacji pomiaru zużycia ciepła dla odbiorców i węzłów jedno lub dwufunkcyjnych w budynkach zasilanych z kotłowni.

Dotychczas eksploatacja istniejących źródeł ciepła była zarówno kosztowna jak i uciążliwa dla użytkowników i mieszkańców oraz stanowiła obciążenie dla środowiska.

Budynki objęte zakresem inwestycji zasilane były w ciepło z indywidualnych kotłowni, zlokalizowanych w kondygnacjach piwnicznych, opalanych węglem groszkiem.

Moc cieplna zainstalowana w w/w budynkach wynosiła dotychczas:

- 125kW w budynku Ośrodka Zdrowia,
- 100kW w budynku Przedszkola.

Całkowita moc dotychczas istniejących źródeł wynosiła

225kW, po modernizacji wynosi 250kW.

Po zakończeniu inwestycji, w zmodernizowanej kotłowni znajduje się kocioł na biomase firmy HERZ wraz z automatycznym układem podawania paliwa oraz zostały zamontowane elementy automatyki takie jak: regulatory z modułami obsługowymi, mieszacze, zawory mieszające, pompy obiegowe c.o., jak i kotłowe,

które sprzęgnięte ze sobą w jeden układ, gwarantują uzyskanie niezawodnej pracy i niezbędnych parametrów pracy kotłowni.

Wybudowanie nowoczesnej, ekologicznej kotłowni opartej na energooszczędnych kotłach wyposażonych w automatyczną, elektroniczną regulację czynnika grzewczego, spowoduje korzyści wpływające na oszczędność energii cieplnej, elektrycznej oraz w znacznym stopniu zredukuje zanieczyszczenia wprowadzane do powietrza atmosferycznego.

Zadanie pod nazwą: „Obniżenie niskiej emisji w gminie Bystra-Sidzina poprzez przebudowę kotłowni węglowej na biomasową opalaną zrębkami drzewnym”, zostało zrealizowane przy wsparciu Rządowego Funduszu Polski Łąd: Program Inwestycji Strategicznych.

Całkowita wartość inwestycji wyniosła 1 167 270,00 zł, przy czym na ich wykonanie Gmina Bystra-Sidzina

pozyskała dofinansowanie w kwocie 800 000,00 zł, co stanowi 68,5% kosztów całkowitych. Pozostałe środki w wysokości 367 270,00 zł pochodzą ze środków własnych budżetu gminy. (K.M.) Fot. K. Merda

Kolejne środki trafią do naszej gminy

Rządowy Program Odbudowy Zabytków, to wsparcie dla samorządów, które dzięki dodatkowym środkom mogą przywrócić dawny blask zabytkom. Kierowany jest on do gmin, powiatów oraz województw. Polega na bezzwrotnym wsparciu inwestycji dotyczących renowacji i odbudowy zabytków. Dofinansowanie może pokryć aż do 98 proc. kosztów inwestycji, a udział własny samorządu to minimum 2 proc., czyli w zasadzie jest symboliczny.

Dofinansowanie przyznane samorządom w Rządowym Programie Odbudowy Zabytków, dotyczy wydatków w dwóch obszarach inwestycyjnych. Pierwszy, to finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Wnioskodawca lub podległa mu jednostka organizacyjna musi być w tym przypadku właścicielem obiektu lub mieć prawo do użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego. W drugim przypadku, środki z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków pozwolą na udzielenie przez wnioskodawcę (w tym

programie wnioskującymi są samorzady) dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych. Prace muszą dotyczyć zabytku wpisanego do rejestru zabytków.

W ramach II edycji Rządowego Programu Odbudowy

Zabytków ponad 3200 różnych projektów otrzymało dofinansowanie. Wśród nich znalazły się również środki, które wykorzystane zostaną na terenie gminy Bystra-Sidzina. Na wykonanie zabiegów pielęgnacyjno-konserwatorskich w Alei Lipowej na terenie gminy Bystra-Sidzina otrzymano 28 000 zł, a na rozpoczęcie konserwacji technicznej ołtarza św. Józefa z kościoła pw. św. Mikołaja w Sidzinie 310 000 zł. (A.N.)

XV Zawody Strzeleckie Władz Samorządowych

W środę, 6 września Zarząd Powiatowej Ligi Obrony Kraju zorganizował XV Zawody Strzeleckie Władz Samorządowych. Rywalizacja odbyła się na strzelnicy sportowej w Suchej Beskidzkiej.

Podczas zawodów, uczestnicy rywalizowali zarówno w kategorii rad miast i gmin, jak i pracowników samorządowych. Oddawanie strzałów odbywało się z pozycji leżącej, gdzie uczestnicy używali karabinka TOZ 14 z otwartymi przyrządami celowniczymi, mając za cel tarcze umieszczone w odległości 25 metrów. Każdy zawodnik oddał dziesięć strzałów, które były oceniane indywidualnie, natomiast końcowy wynik drużyny był sumą punktów wszystkich trzech członków.

Urząd Gminy Bystra-Sidzina reprezentowany był przez panie: Katarzynę Merdę, Agatę Gawęł i Agnieszkę Ferdynus. W zawodach zdobyły 183 punkty, dzięki czemu zajęły III miejsce. Natomiast w skład przedstawicieli Rady Gminy weszli radni: Krzysztof Drobny, Bogusław Mazur i Jan Pieczara. Panowie zgromadzili na swoim koncie 188

punktów, a co za tym idzie wywalczyli II miejsce w swojej kategorii.

Ideą zawodów jest sportowa rywalizacja, która ma na celu budowanie relacji i lepszej współpracy między samorządami. Gratulujemy wszystkim uczestnikom. (A.N.)
Fot. B. Mazur

Delegat do Rady Powiatowej MIR wybrany

W 2023 roku odbyły się kolejne wybory do izb rolniczych, których termin wyznaczono na 24 września. W naszej gminie głosowania jednak nie przeprowadzono, a to za sprawą zmian w procedurach przeprowadzania wyborów do rad powiatowych walnych zgromadzeń izb

rolniczych, które dopuszczają możliwość obsadzenia mandatów bez przeprowadzania wyborów w okręgach, gdzie zgłoszona liczba kandydatów jest równa liczbie mandatów wybieranych w danym okręgu wyborczym.

Tym samym Okręgowa Komisja Wyborcza nr 116 w Gminie Bystra-Sidzina, na posiedzeniu w dniu 5 września 2023 r. podjęła decyzję o obsadzeniu mandatu w Gminie Bystra-Sidzina bez przeprowadzenia głosowania, gdyż w terminie do 04.09.2023 r. zarejestrowano 1 kandydata, co oznaczało, że liczba zgłoszonych i pozytywnie zweryfikowanych kandydatów była równa liczbie mandatów do obsadzenia.

Mając powyższe na uwadze miło nam poinformować, że w jednomandatowym okręgu wyborczym nr 116 w Gminie Bystra-Sidzina członkiem Rady Powiatowej Małopolskiej Izby Rolniczej po raz kolejny została Pani Janina Totoś. Serdecznie gratulujemy!

Warto podkreślić, że już szósta kadencja Pani Janiny

w Izbach Rolniczych. Jest ona naszym delegatem od początku reaktywacji Izb Rolniczych w 1996 roku (wówczas była to Nowosądecka Izba Rolnicza, a od 1999 do teraz Małopolska Izba Rolnicza). Co więcej w tym okresie Pani Janina kilkakrotnie była wybierana na delegata do Rady Wojewódzkiej Walnego Zgromadzenia. Pani Janina Totoś również swoją pracę zawodową związała z rolnictwem, pracując ponad 40 lat w Małopolskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego. Sprawy rolników od zawsze są jej bardzo bliskie. Będąc delegatem do MIR starała się podejmować działania służące rozwojowi środowiska wiejskiego. W okresie swojej długoletniej pracy w strukturach MIR, Pani Janina Totoś działała m.in. na rzecz wprowadzenia uproszczeń w handlu produktami rolnymi i przetwarzanymi w gospodarstwie rolnika, rolniczy handel detaliczny - RHD. Kolejną kwestią podejmowaną w strukturach MIR przez naszą delegatkę była i jest ochrona szeroko pojętego dziedzictwa kulturowego wsi i środowiska naturalnego, w tym szczególnie drobnych gospodarstw rolnych, które przeważają w naszym regionie.

Działania naszej delegatki zostały zauważone, o czym świadczą przyznane jej odznaczenia: Brązowy Krzyż

Zasługi (2005 r.), złoty Medal za Długoletnią Służbę (2008 r.), Zasłużony dla Rolnictwa (2006 r.), brązowa odznaka Zasłużony dla Samorządu Rolniczego. W 2006 roku pani Janina otrzymała także odznakę „Za zasługi dla Gminy Bystra-Sidzina”.

Na terenie gminy Bystra-Sidzina pani Janina Totoś działa również bardzo aktywnie. Jest prezesem i współzałożycielem powstałego w 2002 roku Stowarzyszenia „Tradycja i Natura”. Organizacja zrzesza kilkudziesięciu członków, którzy podejmują wiele działań na rzecz promocji i pielęgnowania lokalnych tradycji. Promują twórczość ludową, umożliwiając również osobom obdarzonym talentem prezentację swoich dzieł. Od kilkunastu lat z powodzeniem organizują cykliczną imprezę wspólnie ze Skansenem – Muzeum Kultury Ludowej pod nazwą „Między dawnymi a nowymi czasami”.

Pani Janina Totoś od marca 2022 roku sprawuje także mandat radnej w VIII kadencji Rady Gminy Bystra-Sidzina.

Pani Janinie jeszcze raz serdecznie gratulujemy. Życzymy wielu sukcesów oraz satysfakcji płynącej z pracy w MIR. (K.B-H.) Fot. Arch. UG

Chór Vox Cordis nagrodzony na VII Ogólnopolskim Festiwalu Muzyki Chóralnej "Sacra Ecclesia Cantio" w Tarnowie

30 września 2023 w Tarnowie odbył się VII Ogólnopolski Festiwal Muzyki Chóralnej "Sacra Ecclesia Cantio", którego organizatorem jest Wydział Muzyki Kościelnej Kurii diecezjalnej w Tarnowie. Podczas wydarzenia naszą gminę reprezentował Chór Vox Cordis z Bystrej Podhalańskiej. Przesłuchania konkursowe przeprowadziło jury w składzie: ks. prof. dr hab. Andrzej Zajac, prof. Lidia Matynian, prof. dr hab. Włodzimierz Siedlik. Chór pod kierunkiem dyrygentki Moniki Smętek, zaprezentował wymagający, sakralny repertuar. Wykonanie utworów konkursowych, zaprezentowanych przez chór „Vox Cordis”, znalazło uznanie wśród jury oraz słuchaczy i zaowocowało zdobyciem III miejsca w kategorii chórów kameralnych. Po przesłuchaniach w kościele Matki

Bożej Fatimskiej, centralnym punktem Festiwalu była uroczysta msza św. w tarnowskiej katedrze, pod przewodnictwem biskupa tarnowskiego, Andrzeja Jeża. Podczas eucharystii, dyrektor festiwalu ks. Grzegorz Piekarczyk dyrygował oprawą muzyczną, którą stanowił wspólny śpiew wszystkich chórów, biorących udział w festiwalu.

Udział chóru „Vox Cordis” w festiwalu, poprzedzony był wieloma próbami, przygotowaniem i szlifowaniem najdrobniejszych szczegółów prezentowanych utworów. Dyrygentka, Monika Smętek wykazała się nie tylko ogromnym zaangażowaniem, ale również zdolnością do wyeksponowania przez chórzystów najlepszych, możliwych osiągnięć. Jej pasja i profesjonalizm, niewątpliwie są kluczowymi czynnikami, które przyczyniły się do sukcesu. Chór Vox Cordis podkreśla również nieocenioną rolę pani Kseni Miśkiewicz, która przeprowadziła dla nich szereg inspirujących warsztatów wokalnych. Jej wiedza i doświadczenie przekazywane uczestnikom były nieocenione i pomogły w doskonaleniu umiejętności wokalnych.

Jak przyznają sami chórzyci, festiwal to doskonała okazja, żeby spotkać się z innymi chórmi, wymienić doświadczeniami i nawiązać współpracę. Nie byłoby to możliwe bez wsparcia lokalnej społeczności oraz Gminnego Ośrodka Promocji, Turystyki i Sportu (GOKPTiS)

w Sidzinie, który sfinansował transport chórzystów na zmagania konkursowe do Tarnowa. Pomoc ta, pozwoliła im reprezentować gminę Bystra-Sidzina na ogólnopolskiej scenie.

Już teraz zapraszamy na występ chórzystów, gdyż w najbliższych tygodniach chór ma w planach zaprezentowanie konkursowego repertuaru w rodzimej miejscowości w czasie organizowanego koncertu. Szczegółowe informacje dotyczące koncertu pojawiają się wkrótce na plakatach oraz na fanpage'u Facebookowym Chóru Vox Cordis. (R.W.) Fot. J. Jaromin

„Szczęśliwe dziecko w realu”

Grupa nieformalna nauczycielek z Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej, dzięki wsparciu OSP Bystra Podhalańska, otrzymała grant w wysokości 5998,00 zł na realizację projektu "Szczęśliwe dziecko w realu". Celem projektu jest aktywizacja i integracja pokoleń poprzez wspólne inicjatywy i spędzanie wolnego czasu. Będzie on prowadzony w grupach 5 i 6 latków.

Zaplanowano szereg działań, m.in.: poranki z rodzicami, warsztaty z babciami i dziadkami, wycieczki tematyczne, warsztaty z aktorami teatralnymi, występ zespołu Baśniowa Kapela, konkurs plastyczny, tworzenie przez dzieci i rodziców wspólnej książki opowiadań „Bajkolandia”. (S.G.)

Dofinansowano ze środków Programu „Działaj Lokalnie” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Babiogórskie Stowarzyszenie ZIELONA LINIA.

„Sidzińskie smaki jesieni”

Jak smakuje jesień? O tym mogli przekonać się wszyscy, którzy niedzielne popołudnie 17 września, spędzili w Skansenie w Sidzinie - Muzeum Kultury Ludowej. Kolejna edycja imprezy pn. „Sidzińskie smaki jesieni”, zbiegła się jak zawsze w czasie z obchodzonymi w kolejne wrześniowe weekendy, Europejskimi Dniami Dziedzictwa. Organizowanie imprez w tym czasie, ma na celu podniesienie świadomości uczestników wydarzeń odnośnie szeroko pojętego dziedzictwa.

Dziedzictwem danego regionu, kraju, kontynentu są wszelkie materialne jak również niematerialne ślady bytności przeszłych pokoleń, dzięki którym znamy swoją tożsamość, pielęgnujemy tradycje, mamy poczucie własnej wartości. To wszystko to, co odziedziczyliśmy po wcześniej żyjących na naszym terenie. Historia, obyczaje, wiara, to jak mieszkamy, jak się ubieramy, co jemy, jak się zachowujemy wobec innych, w jaki sposób mówimy, co gramy, śpiewamy, jak tańczymy oraz to, jak dbamy o groby

bliskich i o pamięć o dawnych czasach – to wszystko jest naszym dziedzictwem. Dzięki inności cech dziedzicznych wyróżniamy się z tłumu, jesteśmy ze swoją tradycją jedyni i niepowtarzalni, tak samo jak inne regiony. Jesteśmy stąd! Jesteśmy tu! Jesteśmy u siebie! Tu są mogiły naszych przodków i wszelka spuścizna, którą nam zostawili i z której czujemy się dumni.

Kulinaria, muzyka, śpiew, przygotowanie zapasów na zimę oraz obcowanie z przeszłością zaklętą w skansenowej przestrzeni, to główne składowe wrześniowego, niedzielnego popołudnia, spędzonego w skansenie. Było krążanie i deptanie kapusty w beczce, tarcie ziemniaków na placki i kluski. Zaś do zjedzenia, oprócz tradycyjnych sidzińskich serów, kluzek pieconych był gulasz, słodkie ciasto z jabłkami, ze śliwami i prażone ziemniaki. Pomiędzy śpiewem w wykonaniu zespołów: chóru żeńskiego Akolada z Jordanowa, Koła Gospodyń Wiejskich z Tomic koło Wadowic, Koła Gospodyń Wiejskich „Bystrzanki” z Bystrej Podhalańskiej oraz Stowarzyszenia Gospodyń Sidzinianki, skoczne kawałki grała, istniejąca nieprzerwanie od prawie 140 lat Orkiestra Dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Sidzinie - nieodłączny element naszego dziedzictwa.

Podczas imprezy odbywały się także pogadanki, konkursy i przekazywane były treści profilaktyczne. To kolejne ze spotkań z przedstawicielami gminy, policjantami i strażakami. Na imprezę zaprosiły gospodynie działające na terenie gminy Bystrej – Sidziny, realizujące projekt pn: Gospodynie przypominają - bądź ostrożny! Dbaj o siebie i swoich bliskich!

Oprócz treści mówionych i śpiewanych na spotkaniach, dotyczących szeroko rozumianej profilaktyki. Do dyspozycji mieszkańców przekazano ulotki z bardzo ważnymi informacjami mogącymi się przydać w różnych kryzysowych sytuacjach. Zorganizowane wydarzenia były częścią projektu, sfinansowanego ze środków Funduszu Sprawiedliwości.

Dysponentem środków jest Minister Sprawiedliwości. W ramach działań projektowych, zakupiono namioty dla kół gospodyń, oraz wydano materiały o treściach profilaktycznych. Ulotki będą również rozdawane przy kościołach. Organizatorzy zachęcają do zapoznania się z ich treścią, a także do ostrożności, zwrócenia szczególnej uwagi na bliźnich potrzebujących naszej pomocy i do korzystania z pomocy innych, jeżeli jest taka potrzeba. Prosić o pomoc to nie wstyd!

Przez całe popołudnie można było zwiedzać skansenowe ekspozycje i delektować się wyjątkowym w tym dniu błękitem nieba, życzliwością, uśmiechem innych i wesołością wspólnej biesiady.

Organizatorem imprezy było Stowarzyszenie Gospodyń Sidzinianki oraz Skansen w Sidzinie Muzeum Kultury Ludowej. (J.Cz.) Fot. Skansen MKL

TELEFONY
ALARMOWE
MIEJ
W WIDOCZNYM
MIEJSCU!

WŁĄCZ MYŚLENIE!

WZYWAJ
POMOCY
– NIE WSTYDŹ SIĘ!

NUMER ALARMOWY

POGOTOWIE RATUNKOWE
999

STRAŻ POŻARNA
998

POLICJA
997

Każde przestępstwo
i każdą próbę
wyłudzenia twoich danych
natychmiast zgłoś na policję!

Fundusz
Sprawiedliwości

Ministerstwo
Sprawiedliwości

Sfinansowano ze środków Funduszu Sprawiedliwości,
którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości

Koło Gospodyń Wiejskich „Bystżanki”
w Bystrej Podhalańskiej

Gospodynie
przypominają:
Bądź ostrożny!
Dbaj o siebie
i swoich bliskich!

**BĄDŹ
BEZPIECZNY**
w sieci
i w swoim domu

CAŁODOBOWA LINIA
POMOCY POKRZYWDZONYM
222 309 900

SENIORZE
I MŁODY CZŁOWIEKU!

10 przykazań bezpieczeństwa:

1. Nie daj się okraść!
2. Nie ufaj nieznajomym!
3. Nie wierz na słowo!
4. Zachowaj czujność!
5. Zamykaj obejście!
6. Rozmawiaj z bliskimi!
7. Miej grono zaufanych osób!
8. Bądź ostrożny na drodze – noś odblaski!
9. Nie decyduj pod wpływem emocji!
10. Miej pod ręką telefony alarmowe!

- uważaj na złodziei w miejscach publicznych!
- pieniądze trzymaj w banku, nie w domu!
- nie klikaj w ŻADNE linki!
- bezpiecznie używaj Internetu!
- nie podawaj loginów i haseł!
- nigdy i nikomu nie podawaj numeru PESEL!
- krytycznie podchodź do promocji!
- nie wpuszczaj do domu wędrownych handlarzy, akwizytorów!
- nie wpuszczaj na teren swojej posesji!
- wylegitymuj, nie wierz na słowo!
- miej kontakt z rodziną, przyjaciółmi!
- czujnym okiem patrz na domy sąsiadów!
- miej grono zaufanych osób!

W SIECI:

- 👉 Piłnij zabezpieczeń aplikacji bankowych!
- 👉 Nie podawaj nikomu kodu PIN i hasła!
- 👉 Zachowaj ostrożność przy podejmowaniu gotówki!
- 👉 Nie obnoś się w sieci z zaufanością!
- 👉 Nie udostępniaj informacji o tym że jesteś poza domem!
- 👉 Nie dawaj wiary telefonom czy wiadomościom sms – sprawdź!
- 👉 Nie podejmuj pieniędzy pod wpływem emocji – przemyśl, zadzwoń, upewnij się!
- 👉 Konsultuj się z bliskimi!

DBAJ O SIEBIE I SWOICH BLISKICH!

„Dożynki Powiatowe”

W niedzielę, 10 września w Makowie Podhalańskim odbyły się „Dożynki Powiatowe”. Uroczystość o godzinie 11.00 rozpoczęła się od mszy dziękczynnej w Kościele pw. Przemienienia Pańskiego w Makowie Podhalańskim. Następnie uczestnicy we wspólnym korowodzie przeszli na plac przy estradzie "Makowianka" obok OSP, gdzie uczestniczyli w kolejnych częściach obchodów - ośpiewanie wieńców przez grupy Kół Gospodyń (Wieńcowych), występ Gminnej Orkiestry Dętej oraz wręczenie wyróżnień dla zasłużonych rolników z powiatu suskiego.

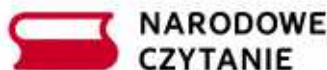
Naszą gminę reprezentowało KGW „Bystrzanki”, które swoim występem na scenie oraz przepięknym wieńcem zostało nagrodzone wyróżnieniem podczas „Powiatowych Dożynek”. Gospodynie wykonały 3 przyśpiewki dożynkowe.

KGW „Bystrzanki” nie były jedynym reprezentantem naszej gminy. Zespół Regionalny „Holniki”, zaprezentował tańce hajduka, zieloną, obyrtkę, zbójnickiego oraz zaśpiewał polkę-obiesek. Zespół reprezentowało 12 dzieci wraz z 2 instruktorami – panią Teresą Lipką (nauka śpiewu i tańca) i panem Władysławem Biedrawą (nauka gry na instrumentach smyczkowych).

To tradycyjne święto plonów, symbolicznie kończy okres żniw. Dożynki Powiatowe, były nie tylko okazją do świętowania, ale również do oddania hołdu rolnikom i ich ciężkiej pracy. To ważne wydarzenie, które łączy nas wszystkich i przypomina, jak istotna jest praca na roli dla naszej społeczności. (K.S.) Fot. A. Chorąży

Narodowe czytanie 2023 w Bibliotece Publicznej w Bystrej Podhalańskiej

"... Znać było, że ziemia, ta jedyna podstawa, na której stały te zagrody, ulegała tu licznym i nierównym działom; że od dawna, może od wieków, pokolenia i rodziny kroiliły pomiędzy sobą ten chleb dla nich święty i najdroższy; że w tę przepaść zieleni i kwiatów sphywała obfita rosa nie tylko potu, ale i łez. Tylko drzewa odwieczne szerokimi swymi gałęzmi otulały zarówno dostatek i nędzę, a przyroda, miłosierna czy obojętna, zarzucała na wszystko welon rajskiej poezji".

"Nad Niemnem", to jeden najważniejszych utworów literatury polskiej, podejmujący tematykę Powstania Styczniowego, którego 160-lecie obchodzone jest w 2023 roku. Powieść ta, jest w bieżącym roku lekturą akcji Narodowe Czytanie. „Nad Niemnem” to społeczno-obyczajowa, pozytywistyczna powieść Elizy Orzeszkowej, która powstała w 1888 roku. Trzytomowy utwór przedstawia panoramę polskiego społeczeństwa drugiej połowy XIX wieku. Zgodnie z konwencją powieści realistycznej, pisarka szeroko opisuje tło fabularne powieści, skupia się na przyrodzie, szczegółowo opisuje

postacie itd. Orzeszkowa zawarła w utworze m.in. opisy 140 gatunków roślin o nazwach specjalistycznych lub potocznych.

Finał akcji 12 edycji "Narodowego Czytania" miał miejsce we wrześniu. W Filii Biblioteki Publicznej w Bystrej Podhalańskiej, zaproszenie do wspólnego odczytania fragmentu powieści przyjęli, wójt gminy Bystra-Sidzina pan Stanisław Tempka, pracownicy Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej - pani Anna Nieużytek, pani Jadwiga Siepak, pani Agnieszka Trybuła, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury Promocji Turystyki i Sportu - pani Teresa Turowska, dyrektor i nauczyciele Szkoły Podstawowej im Św. Jana Kantego - pani Dorota Kowalik i pani Izabella Targosz oraz młodzież i członkowie

DKK - Weronika Utrata, Milena Zaremba, Agata Szczerba, Wiktoria Gaweł, a także przedstawicielka Przedszkola Publicznego - pani Anna Palarczyk oraz wychowawca Świetlicy Środowiskowej - pani Lucyna Marfiak. Słuchaczami prezentowanych fragmentów utworu - tomu 2 roz. 4 „Justyna i Jan płyną do powstańczej mogiły”, była klasa 8 a i klasa 6 b. Tło całego wydarzenia, stanowiły

prace pani Urszuli Sroki - piękne pejzaże przyrody, które posłużyły za dekoracje.

Podstawowym celem przedsięwzięcia jest popularyzacja czytelnictwa, zwrócenie uwagi na potrzebę dbałości o polszczyznę oraz wzmocnienie poczucia wspólnej tożsamości. Po spotkaniu, pracownicy biblioteki zaprosili czytających na herbatkę.(G.S.) Fot. E. Wójtowicz

Promujemy czytelnictwo

Filia Biblioteki Publicznej w Bystrej Podhalańskiej promuje czytelnictwo m.in. przy współpracy Przedszkola Publicznego, Świetlicy Szkolnej i Środowiskowej oraz Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Bystrej Podhalańskiej.

W roku szkolnym oraz miesiącu wrześniu 2023 wszystkie grupy z Przedszkola Publicznego odwiedziły wraz z nauczycielami Filię GBP – Bibliotekę Publiczną w Bystrej Podhalańskiej.

Przedszkolaki z wielką radością zapoznali się z magicznym dla nich miejscem. Niektórzy z nich byli wcześniej w bibliotece ze swoimi rodzicami, ale dla zdecydowanej większości była to pierwsza wizyta wśród tyłu książek. Tematem spotkania było zapoznanie maluchów z biblioteką.

Przedszkolaki zwiedziły placówkę i z wielkim zainteresowaniem przeglądały książki znajdujące się na półkach dla najmłodszych. Dzieci dowiedziały się, jak należy szanować książki, co należy zrobić, aby stać się czytelnikiem biblioteki oraz jak należy się w niej zachować. Zobaczyły także, jak wygląda karta czytelnika oraz poznały zasady wypożyczania książek.

Maluszki chętnie opowiadały o swoich ulubionych bajkach, o tym, kto im czyta na dobranoc i jakie książki podobają im się najbardziej. Spotkanie w bibliotece nie mogło się odbyć bez głośnego czytania. Pani bibliotekarka przeczytała książki: *Kicia Kocia w bibliotece* Anity Głowińskiej, *Ciekawe co będzie jutro* Renaty Piątkowskiej,

a także książeczki z serii *Zły kocurek*. Po przeczytaniu opowieści dzieci odpowiadały na pytania związane z bajeczką, z którymi znakomicie sobie poradziły. Przedszkolaki wyszły z biblioteki z uśmiechem na twarzy, ale przede wszystkim z obietnicą, że wrócą, aby móc się zapisać i korzystać z bogatej oferty dla dzieci.

Dzieci uczęszczające na zajęcia prowadzone na świetlicach, twórczo spędziły czas w okresie szkolnym i wakacyjnym na zajęciach plastycznych oraz wspólnym głośnym czytaniu. Poznały m.in. *Mikołajka i Opowiadania* Renaty Piątkowskiej. Dzieci bardzo chętnie uczestniczyły

w zajęciach plastycznych. Odbyło się malowanie na szkle m.in. postaci literackich takich jak muminki. Korzystały również z gier planszowych w okresie wakacyjnym i szkolnym.

Na wspólnym głośnym czytaniu biblioteka gościła także w roku szkolnym dzieci klas 1-3 i młodzież z klas 4-6 Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Bystrej Podhalańskiej wraz z nauczycielami języka polskiego. Atmosfera zajęć była bardzo miła, gdyż dzieci przyniosły swoje kocyki, a panie z biblioteki przygotowały herbatkę i kakao. Uczniowie klas 4 i 5 w otoczeniu książek zostali zachęcani do czytania nie tylko lektur, ale także innych

książek, m.in. *Nieźle ziółko* Barbary Kosmowskiej. Dzieci dowiedziały się o korzyściach płynących z czytania oraz odkrywaniu swoich pasji poprzez książkę. Bibliotekarka opowiedziała o działającym przy bibliotece Dyskusyjnym Klubie Książki. Na zakończenie chętni, wypożyczyli wybrane przez siebie książki. Uczniowie klasy 6, mieli okazję poznać książkę *Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach*. Do wspólnej lektury wybrano wartościową literaturę dziecięcą – młodzieżową. Podczas każdego spotkania z czytelnikami polecane były także nowości wydawnicze, dostępne w bibliotece. (G.S.) Fot. Filia GBP

Jak to było z budową Domu Nauczyciela w Bystrej Podhalańskiej

Długoletnie starania Bystrzanów „o księdza na stałe” zostały uwieńczone sukcesem w 1958 roku. Kuria Metropolitalna w Krakowie, postanowieniem Metropolity Eugeniusza Baziaka, udzieliła ks. dr Franciszkowi Ciaptaczowi - wikaremu z Chrzanowa - zezwolenia na prowadzenie Rektoratu kaplicy w Bystrej przynależnej do parafii w Jordanowie. Nowomianowany Rektor ks. dr Franciszek Ciaptacz przybył do Bystrej 25 września 1958 roku i od samego początku miał zamiar wybudować plebanię jak również kościół. W tym celu zwrócił się z apelem do mieszkańców wsi o pomoc w uzyskaniu parceli na budowę plebanii i kościoła. Pomędzy mieszkańców wsi rozproszonych deklaracje pisemne o pomocy w budowie plebanii, którą zamierzał wybudować w pierwszej kolejności. W każdą pierwszą niedzielę miesiąca były w kościele zbierane składki na ten cel. Ofiary za opłatki, rozprawdane przez Komitet Kościelny, przeznaczone zostały na potrzeby kościoła. Na apel o pozyskanie ziemi odpowiedziało kilka osób - jak to ksiądz określił - „ci co najmniej mają”. Aniela Bednarz ofiarowała kawałek pola „Za Laskami”, Maria Traczyk ofiarowała 1/2 morga ziemi „w Lasku”, Stefan Żyła dał 1/2 morga, a Maria Figura 10 a, Wawrzyniec Wiertelczyk 10 a, Teresa Zajac z roli Krzywickowej 10 a, mieszkańcy z roli Sutorowej ofiarowali 20 a, Mieczysław Marfiak 15 a, Marcin Ryś 10 a, Józef Piątek 78 a lasu. Kilka metrów² ziemi dali również Michał Maciaszek i Anna Skupień z roli Jaskółkowej oraz Walenty Śmietana z roli Wiertelowej Dolnej (wkrótce co dał, to odebrał). Na apel księdza odpowiedzieli nawet tacy, co nie byli stałymi mieszkańcami wsi, jak np. Marcin Ryś, który ofiarował 4 a ziemi, a Jan Kaszuba 1,5 m³ drewna. Działki ofiarowane przez parafian były porozrzucane po całej wsi, a las Józefa Piątka znajdował się w Sidzinie. Głód ziemi w tym okresie był ogromny i próby zamiany działek spełzły na niczym.

Na 12 arowej działce ziemi „Nad Górkami”, zaplanowano i rozpoczęto budowę plebanii. Współwłaścicielami hipotetycznymi działki było 20 osób z rodziny Jana Syca, (niektórzy mieli prawo do 1/12,

a nawet 1/48 części działki. Wielu już nie żyło, więc uregulowanie prawne działki było bardzo skomplikowane. Ówczesne władze państwowe nie zezwalały na żadne budownictwo kościelne, dlatego ksiądz Ciaptacz zaplanował budowę „prywatnego” domu mieszkalnego. Po odwiedzinach rodziny w Stanach Zjednoczonych, zaprojektował budowę domu na modę zachodnią, z czym związane były znaczne koszty i potrzeby materiału budowlanego, o który w Polsce wówczas było bardzo trudno. Plebania miała być budowana - dziś wielu nieznanym sposobem - „w czynie społecznym”, a w tym Bystrzanie mieli już doświadczenie.

Bystrzanie byli gotowi do poniesienia wydatków i świadczenia pracy, o czym świadczy chociażby ilość przepracowanych dniówek końmi i osobiście. I tak: przez 12 dni, sześciu mężczyzn kopało dół do gaszenia wapna. 25 marca 1959 roku przywieziono pociągiem na bocznicy kolejowej w Bystrej 15 ton wapna, skąd 11 furmanów przetransportowało go na miejsce gaszenia. 16 wozaków wozilo wodę, 21 osób zajmowało się „gaszeniem wapna”. 29 osób pracowało przy urządzeniu dojazdu do placu budowy, bowiem droga polna nie nadawała się do przejazdu furmanek. W dniach 23 do 28 maja 1960 roku zgłosiło się 139 osób do wykopania rowów fundamentowych. Z cegielni Marii Rychlikowej z Munkacza, przywiezionych zostało furmankami 39 875 cegieł. Układaniem cegły i budową zadaszenia nad nią zajmowały się 62 osoby. Przy wywózce ziemi z wybranego pod fundamenty dołu, pracowały 32 osoby. Na wiosnę, kiedy wody Bystrzanki naniósł na „Kamieńce” żwiru i piasku, furmankami zwożono je na plac budowy. Do prac związanych z załadunkiem i przesiewaniem piasku było zaangażowanych 49 osób. Przesiano około 20 m³ piasku. Kamienie rzeczne zbierane z „Kamieńcy” i z rzeki, zwoziło 5 furmanów przez 3 dni. Na podpiwniczenie zostało zwiezionych przez 10 furmanów 108,5 m³ kamienia łamanego z kamieniołomu „na Łęgu” (spod Łysej Góry w Sidzinie). 28 maja 1960 roku Marian Syc przywiózł, swoim samochodem, 8 ton cementu. Drewno dostarczone

przez mieszkańców wsi przecierano w tartaku „u Bednarza” oraz „na Przystanku” (koło stacji kolejowej).

Brak uregulowań hipotecznych działki na której stała rozpoczęta przez ks. F. Ciaptacza budowa plebanii, przedłużyła ostateczne załatwienie sprawy. We wrześniu 1960 roku nastąpiła niespodziewana decyzja Kurii Metropolitalnej w Krakowie o przeniesieniu księdza. Ks. dr Franciszek Ciaptacz, został przeniesiony na stanowisko wikariusza do Andrychowa. Rozpoczęta budowa plebanii nigdy przez parafian nie została ukończona. Oficjalnie była to prywatna budowa ks. dr Franciszka Ciaptacza. Nie załatwiono też spraw hipotecznych działki na której rozpoczęto budowę. Pozostało też do spłacenia trochę długów. Przewidywany koszt dokończenia budowy to 400 do 500 tys. zł.

Nieukończona budowa znalazła się w „stanie opłakany”, niezabezpieczona, a dalsze pozostawienie jej w takim stanie, mogło doprowadzić do przejścia tej nieruchomości jako „mienie porzucone”, dlatego przedstawiciele Komitetu Kościelnego; Syc Jan, Budka Stanisław, Halak Wawrzyniec, Hojdas Roman, Bednarz Władysław, wystąpili do Kurii Metropolitalnej w Krakowie z postulatem, by sprawę działki załatwić w ten sposób, by służyła ona każdemu księdzu skierowanemu do pracy w Bystrej. Rozliczenie kosztów budowy powierzyć osobie posiadającej w tym zakresie wiedzę, a ofiarowane materiały do budowy przekazane księdzu, powinny być pod właściwą kontrolą ofiarodawców. Dla uniknięcia wysuwanych pod adresem władz kościelnych pretensji o brak zainteresowania budową „plebanii”, Kuria stwierdziła, że rozpoczęta budowa nie jest budynkiem probostwa, lecz prywatną budową domu ks. Franciszka Ciaptacza, ze środków własnych inwestora. Gdyby budynek ten był obiektem kościelnym, to musiałby być wprowadzony do planów inwestycji kościelnych i Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, musiałyby wyrazić zgodę na tę inwestycję. Chociaż Kuria nie miała tytułu prawnego zajmowania się sprawą budowy, to z uwagi na to, że dotyczyła księży, poleciła, by ksiądz dr Franciszek Ciaptacz porozumiał się z ze swoim następcą ks. mgr Henrykiem Staudtem, by dopilnował zabezpieczenia budowy przed całkowitym zniszczeniem i to zostało uczynione. W 1960 roku furmani: Franciszek Gałka, Jan Siepak, Józef Gałka, Wawrzyniec Giza, Marian Gałka, Józef Siepak, Józef Smętek, Stefan Giza zwieźli na plac budowy cement dla wykonania ostatniej płyty stropowej i zabezpieczenia budowy przed zniszczeniem. W 1961 zostało zwrócone żelazo wypożyczone od księdza

proboszcza Józefa Długopolskiego z Sidziny. Zwrócona została pożyczka 1000 zł, zaciągnięta u Stanisława Burka. Z pomocą przyszli mieszkańcy ról Wiertelowa Górna, Ziajowa Górna, Knapikowa, Zietkowa Dolna, Kowalczykowa, Traczowa.

Ks. dr Franciszek Ciaptacz aktem notarialnym nr rej. AII 4524/66 sporządzonym w Państwowym Biurze Notarialnym w Krakowie w dniu 13 kwietnia 1966, przeniósł na rzecz ks. Bolesława Górala, swoje prawa odnośnie budynku w stanie surowym, wraz z przeniesieniem na jego rzecz własności działki.

Około 1970 roku Nadleśnictwo Państwowe w Bystrej wystąpiło do księdza Rektora Adama Małeckiego z ofertą zamiany terenu i rozpoczętej przez ks. Franciszka Ciaptacza budowy plebanii „nad Górkami”, za budynek pochodzący z roku 1907, służący niegdyś pracownikom dworskim, zwany „sekretarzówką” z ogrodem oraz parcelą na której stała murowana kapliczka dworska. Z inicjatywy Nadleśnictwa Państwowego w Myślenicach w roku 1970 nastąpiła zamiana rozpoczętej budowy plebanii na budynek tzw. „Sekretarzówki”.

Z różnych powodów sprawa podpisania aktu notarialnego trwała od marca 1973 roku i ostateczne podpisanie aktu notarialnego na zamianę budynków, zostało sfinalizowane 3 grudnia 1973 roku.

Nadleśnictwo przekazało rozpoczętą budowę obiektu gminie. Dzięki staraniom dyrektora szkoły pana Stanisława Kłapy i Komitetu Rodzicielskiego pod przewodnictwem pani Zdzisławy Wojdyło, niezabezpieczona budowla, która uległa znacznej degradacji, została wykończona i przekazana w 1983 roku na „Dom Nauczyciela”. Zamieszkało w nim pięć rodzin nauczycielskich.

Tadeusz Uczniak

Budynek "sekretarzówki" - stan w chwili przekazania go parafii